

II

(Nezakonodajni akti)

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO SVETA (EU) 2021/119

z dne 1. februarja 2021

o spremembi Priporočila (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19**(Besedilo velja za EGP)**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 21(2), člena 168(6) ter prvega in drugega stavka člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 13. oktobra 2020 sprejel Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 ⁽¹⁾. V priporočilu je bil vzpostavljen usklajen pristop glede naslednjih ključnih točk: uporaba skupnih meril in pragov pri odločanju, ali naj se uvedejo omejitve prostega gibanja, kartiranje tveganja za prenos COVID-19 na podlagi dogovorjenih barvnih oznak in usklajen pristop k morebitnim ukrepom, ki se lahko ustrezno uporabljajo za osebe, ki potujejo med območji, odvisno od stopnje tveganja za prenos na teh območjih.
- (2) Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni z uporabo meril in pragov iz navedenega priporočila enkrat tedensko objavlja zemljevid držav članic, razčlenjen po regijah, da bi državam članicam pomagal pri odločanju ⁽²⁾.
- (3) Kot je navedeno v uvodni izjavi 15 navedenega priporočila, bi morala Komisija glede na spreminjajoče se epidemiološko stanje ob pomoči Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni redno ocenjevati merila, potrebe po podatkih in pragove iz navedenega priporočila, vključno s tem, ali bi bilo treba upoštevati druga merila ali prilagoditi pragove, ter svoje ugotovitve poslati Svetu v preučitev, skupaj s predlogom za spremembo uredbe.
- (4) Na trenutni razvoj pandemije vplivata dva dejavnika. Po eni strani se v začetku leta 2021 začneja množično cepljenje, milijoni Evropejcev pa so že bili cepljeni proti COVID-19. Vendar, kot je navedeno v Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu o enotnem pristopu k boju proti COVID-19 ⁽³⁾, bodo, dokler se okužbe še naprej povečujejo in dokler cepljenje ne bo izvedeno v obsegu, potrebnem za preobrat v poteku

⁽¹⁾ UL L 337, 14.10.2020, str. 3.

⁽²⁾ Na voljo na: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>.

⁽³⁾ COM(2021) 35 final.

pandemije, še naprej potrebni pazljivost, zajezitveni ukrepi in nadzor nad javnim zdravjem. EU in države članice morajo ukrepati zdaj, da se omeji tveganje za morebiten še hujši naslednji val okužb, ki bi ga lahko povzročile bolj prenosljive nove različice virusa SARS-CoV-2, ki so že prisotne po vsej Evropi.

- (5) Nedavni pojav novih različic virusa je resen razlog za zaskrbljenost. Čeprav trenutno ni dokazov, da te različice povzročajo hujše oblike bolezni, kaže, da so približno od 50 do 70 % bolj prenosljive ⁽⁴⁾. To pomeni, da se lahko virus širi hitreje in lažje, kar še povečuje breme za že tako preobremenjene zdravstvene sisteme. To je eden od verjetnih vzrokov za znatno povečanje števila primerov v večini držav članic v zadnjih tednih.
- (6) Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni je v svoji zadnji oceni tveganja širjenja različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost, v EU/EGP ⁽⁵⁾ navedel, da se je tveganje, povezano z vnosom in širjenjem različic znotraj skupnosti, povečalo na visoko/zelo visoko.
- (7) Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni kot eno od možnosti za odziv na to tveganje priporoča izogibanje nenujnim potovanjem za upočasnitev vnosa in širjenja različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost. Poleg priporočil glede nenujnih potovanj in omejitev potovanj za okužene osebe bi bilo treba ohraniti potovalne ukrepe, kot sta testiranje in karantena potnikov, zlasti za potnike z območij z višjo incidenco novih različic. Če sekvenciranje še vedno ni zadostno, da bi se izključila možnost višje incidence novih različic, kot je navedeno v smernicah Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni o genomskem sekvenciranju, bi bilo treba razmisliti tudi o sorazmernih ukrepih za potovanja z območij, na katerih ostaja raven prenosa znotraj skupnosti visoka.
- (8) Glede na priporočila Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi bilo treba ustrezno spremeniti Priporočilo (EU) 2020/1475.
- (9) Da bi upoštevali zelo visoko raven prenosa v skupnosti, ki bi lahko bila povezana s povečano prenosljivostjo novih različic, ki vzbujajo zaskrbljenost, bi bilo treba na zemljevid, ki ga tedensko objavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, dodati novo barvo, temno rdečo. Ta barva bi morala nakazovati območja, kjer je incidenca virusa zelo visoka, tudi zaradi bolj nalezljivih različic, ki vzbujajo zaskrbljenost.
- (10) Države članice bi morale upoštevati tudi prevalenco novih različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost, istočasno pa tudi raven sekvenciranja genoma, ki ga izvajajo druge države članice. V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu o enotnem pristopu k boju proti COVID-19 je poudarjeno, da morajo države članice nujno povečati obseg sekvenciranja genoma na 5–10 % pozitivnih rezultatov testov, pri čemer bi po potrebi za to lahko uporabile zmogljivosti Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, da bi ugotovile, kako različice napredujejo, ali odkrile nove.
- (11) Visoka stopnja prenosljivosti znotraj skupnosti v večini držav članic pomeni, da bodo potovanja še naprej predstavljala poseben izziv. Vsa nenujna potovanja, zlasti na območja z visokim tveganjem in z njih, bi bilo treba močno odsvetovati, dokler se epidemiološko stanje občutno ne izboljša, zlasti v luči izbruha novih različic virusa. Glede na to, da je tveganje okužbe ali prenosa podobno tako pri domačih kot čezmejnih potovanjih, bi morale države članice poskrbeti, da so ukrepi, ki se uporabljajo za obe vrsti nenujnih potovanj, usklajeni.

⁽⁴⁾ ECDC Risk Assessment: Risk related to spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA (Ocena tveganja ECDC: tveganje, povezano s širjenjem različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost, v EU/EGP), na voljo na strani: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-risk-assessment-spread-new-sars-cov-2-variants-eueea>.

⁽⁵⁾ Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni. Risk related to spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA (Ocena tveganja ECDC: tveganje, povezano s širjenjem različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost, v EU/EGP), prva posodobitev – 21. januar 2021. ECDC: Stockholm; 2021. Na voljo na: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf>.

- (12) Predsednik Evropskega sveta je v ustnih sklepih, sprejetih po videoseji članov Evropskega sveta 21. januarja 2021 ⁽⁶⁾, povzel, da morajo meje ostati odprte, da se zagotovi delovanje enotnega trga, vključno s pretokom osnovnih dobrin in storitev. Prepovedi potovanj nikakor ne smejo biti neselektivne. Vendar bodo za zaježitev širjenja virusa morda potrebni ukrepi, ki omejujejo nenujna potovanja v EU. Svet bo ob upoštevanju svojih načel morda moral pregledati svoja priporočila o potovanjih znotraj EU in nenujnih potovanjih v EU z vidika tveganj, ki jih predstavljajo nove različice virusa.
- (13) Cilj usklajenega pristopa je preprečiti ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Zapiranje meja ali vsesplošne prepovedi potovanj, začasna prekinitve letov ter prehajanja meja po kopnem in morju niso upravičeni, saj imajo bolj ciljno usmerjeni ukrepi, kot sta obvezna karantena ali testiranje, zadosten učinek in povzročajo manj motenj. Sistem „zelenih vozniških pasov“ ⁽⁷⁾ naj bi omogočal nemoten pretok prometa, zlasti za zagotavljanje prostega pretoka blaga in storitev, da se preprečijo motnje v dobavni verigi.
- (14) Vse omejitve prostega gibanja oseb je treba še naprej uporabljati v skladu s splošnimi načeli prava Unije, zlasti z načeloma sorazmernosti in nediskriminacije, tudi na podlagi državljanstva. Sprejeti ukrepi tako ne bi smeli presežati tistega, kar je nujno potrebno za varovanje javnega zdravja. Jasno, pravočasno in celovito obveščanje javnosti je še vedno ključnega pomena za zagotovitev predvidljivosti, pravne varnosti in upoštevanja predpisov s strani državljanov. Omejitve bi bilo treba ustrezno izvrševati, vse uvedene sankcije pa bi morale biti učinkovite in sorazmerne.
- (15) Odbor za zdravstveno varnost se je 11. januarja 2021 dogovoril o priporočilih za skupni pristop EU glede ukrepov za izolacijo bolnikov s COVID-19 ter karantenskih ukrepov za osebe, ki so bile v stiku z njimi, in potnike. Države članice bi morale pri uvajanju karantene za potnike upoštevati priporočila Odbora za zdravstveno varnost ⁽⁸⁾ glede karantenskih ukrepov za potnike. Zlasti kadar se karantena odredi za potovanje z območja z visokim tveganjem, bi bilo treba razmisliti o skrajšanju trajanja odrejene karantene, če potnik pridobi negativen test po 5 do 7 dneh od vstopa, razen če se pri potniku pojavijo simptomi.
- (16) Glede na povečanje zmogljivosti testiranja na COVID-19 bi bilo treba Priporočilo (EU) 2020/1475 spremeniti tako, da bi se državam članicam omogočilo, da od potnikov, ki prihajajo z območij, ki niso opredeljena kot „zeleni“, zahtevajo, da pred odhodom opravijo test.
- (17) Glede na visoko raven prenosa znotraj skupnosti na območjih, ki se opredelijo kot „temno rdeča“, bi bilo treba od oseb, ki iz takih območij potujejo iz nenujnih razlogov, zahtevati, da pred odhodom opravijo test in gredo v skladu s priporočili Odbora za zdravstveno varnost po prihodu v namembni kraj v karanteno. Kadar potniki niso v karanteni v svojem prebivališču, bi bilo treba zagotoviti ustrezne fizične pogoje za karantenske objekte ter varstvo in skrb za otroke v karantenskih pogojih v skladu s smernicami Svetovne zdravstvene organizacije ⁽⁹⁾.
- (18) Kadar osebe, ki se vračajo v državo članico prebivališča, pred odhodom niso mogle opraviti testa, bi jim bilo treba dovoliti, da test opravijo po prihodu, da se jim ne bi preprečila vrnitev domov.

⁽⁶⁾ Ustni sklepi predsednika Charlesa Michela po videokonferenci članov Evropskega sveta 21. januarja 2021 so na voljo na: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/01/21/oral-conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-of-the-members-of-the-european-council-on-21-january-2021/>.

⁽⁷⁾ Sporočilo Komisije o posodobitvi zelenih pasov za ohranitev delovanja gospodarstva v času ponovnega izbruha pandemije COVID-19, COM(2020) 685 final, ter Priporočilo Komisije (EU) 2020/2243 z dne 22. decembra 2020 o usklajenem pristopu k potovanju in prometu v odziv na različico virusa SARS-CoV-2, odkrito v Združenem kraljestvu (UL L 436, 28.12.2020, str. 72).

⁽⁸⁾ Priporočila za skupni pristop EU glede izolacije bolnikov s COVID-19 ter karantene za osebe, ki so bile v stiku z njimi, in potnike, o katerih se je 11. januarja 2021 dogovoril Odbor za zdravstveno varnost, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf.

⁽⁹⁾ Referenčna številka Svetovne zdravstvene organizacije: WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.3. Na voljo na: [https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19)).

- (19) Zaradi visoke ravni okužb na „temno rdečih“ območjih bi morali tudi potniki, ki potujejo iz nujnih razlogov, opraviti test na okužbo s COVID-19 in iti v karanteno, če to ne učinkuje nesorazmerno na opravljanje njihove nujne funkcije ali njihovo nujno potrebo po potovanju, na primer kadar je izpostavljenost potnika splošnemu prebivalstvu v namembnem kraju zelo omejena. Če država članica ob upoštevanju posebnega epidemiološkega stanja kljub temu zahteva teste za delavce v prevozništvu in izvajalce prevoznih storitev, zaradi tega ne bi smelo prihajati do motenj v prevozu⁽¹⁰⁾. Da bi se ohranile dobavne verige, se karantena ne bi smela zahtevati za osebe v prevozništvu med opravljanjem te nujne funkcije.
- (20) Omejitve v zvezi s čezmejnimi potovanji so zlasti moteče za osebe, ki dnevno ali pogosto prečkajo mejo, da odidejo na delo ali v šolo, obiščejo bližnje sorodnike, poiščejo zdravstveno oskrbo ali skrbijo za bližnje. Za take osebe pri prehajanju meja iz teh nujnih razlogov ne bi smela veljati zahteva po karanteni, saj to močno ovira življenje in možnosti preživljanja ljudi ter gospodarstvo kot celoto. Dokler je epidemiološko stanje na obeh straneh meje primerljivo, se zahteva po pogostem testiranju takih oseb zgolj zato, ker prečkajo mejo, ne zdi potrebna. Še naprej bo zlasti pomembno tesno usklajevanje med državami članicami in čezmejnimi regijami.
- (21) Glede na spreminjajoče se epidemiološko stanje bi morala Komisija ob pomoči Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni še naprej redno ocenjevati merila, potrebe po podatkih in pragove iz tega priporočila, vključno s tem, ali bi bilo treba upoštevati druga merila ali prilagoditi pragove, ter svoje ugotovitve posredovati Svetu v preučitev, po potrebi skupaj s predlogom za spremembo tega priporočila –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 se spremeni:

1. v točki 10 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) rdečo, če je stopnja skupno sporočenih primerov COVID-19 v 14-dnevnem obdobju med 50 in 150 in stopnja pozitivnih testov na COVID-19 4 % ali višja, oziroma če je stopnja skupno sporočenih primerov COVID-19 v 14-dnevnem obdobju višja od 150, vendar nižja od 500;“;

2. v točki 10 se vstavi naslednja točka (ca):

„(ca) temno rdečo, če je stopnja skupno sporočenih primerov COVID-19 v 14-dnevnem obdobju 500 ali višja;“;

3. v točki 13 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) bi morale države članice upoštevati razlike v epidemiološkem stanju med območji, ki so opredeljena kot ‚oranžna‘, ‚rdeča‘ in ‚temno rdeča‘, ter ravnati sorazmerno;“;

4. v točki 13 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) države članice bi morale upoštevati strategije testiranja in posebno pozornost nameniti razmeram na območjih z visokimi stopnjami testiranja;“;

5. v točki 13 se vstavi naslednja točka (e):

„(e) države članice bi morale upoštevati prevalenco novih različic SARS-CoV-2, ki vzbujajo zaskrbljenost, zlasti različic, ki povečujejo prenosljivost in smrtnost, ter raven izvajanja sekvenciranja genoma, ne glede na to, kako je zadevno območje razvrščeno.“;

6. za naslovom „Skupni okvir glede možnih ukrepov za potnike, ki prihajajo z območij z višjim tveganjem“ se vstavi naslednja točka 16a:

„16. Države članice bi morale močno odsvetovati vsa nenujna potovanja na območja, ki so v skladu s točko 10 opredeljena kot ‚temno rdeča‘, ter odsvetovati vsa nenujna potovanja na območja, ki so v skladu z navedeno točko opredeljena kot ‚rdeča‘, ter z njih.“

⁽¹⁰⁾ Glej Priporočilo Komisije (EU) 2020/2243 z dne 22. decembra 2020 o usklajenem pristopu k potovanju in prometu v odziv na različico virusa SARS-CoV-2, odkrito v Združenem kraljestvu, UL L 436, 28.12.2020, str. 72.

Hkrati bi si morale države članice prizadevati za preprečitev motenj nujnih potovanj, ohranitev nemotenega pretoka prometa v skladu s sistemom 'zelenih vozniških pasov' ter za preprečitev motenj v dobavnih verigah ter gibanju delavcev in samozaposlenih, ki potujejo iz poklicnih ali poslovnih razlogov.“;

7. v točki 17 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:

„(a) gredo v karanteno/samoizolacijo, kot priporoča Odbor za zdravstveno varnost ⁽¹¹⁾, in/ali

(b) pred prihodom in/ali po njem opravijo test na okužbo s COVID-19. Pri tem gre lahko za test RT-PCR ali hitri antigenski test s skupnega in posodobljenega seznama hitrih antigenih testov na COVID-19, pripravljenega na podlagi Priporočila Sveta z dne 21. januarja 2021 o skupnem okviru za uporabo in validacijo hitrih antigenih testov ter vzajemno priznavanje rezultatov testov na COVID-19 v EU ⁽¹²⁾, kakor določijo nacionalni zdravstveni organi.“;

8. v točki 17 se črta naslednji pododstavek:

„Države članice lahko potnikom ponudijo možnost, da namesto testa iz točke (b) test na COVID-19 opravijo pred prihodom.“;

9. v točki 17 se doda naslednji pododstavek:

„Države članice bi morale zagotavljati zadostne zmogljivosti za testiranje ter sprejeti digitalna potrdila o testiranju, pri čemer bi morale poskrbeti, da to ne bo negativno vplivalo na zagotavljanje osnovnih storitev javnega zdravstva, zlasti kar zadeva laboratorijske zmogljivosti.“;

10. vstavi se naslednja točka 17a:

„17a. Države članice bi morale za osebe, ki potujejo z območja, ki je opredeljeno kot 'temno rdeče' na podlagi točke 10(ca), zahtevati, da pred prihodom opravijo test na okužbo s COVID-19 in gredo v karanteno/samoizolacijo, kot priporoča Odbor za zdravstveno varnost. Podobni ukrepi bi se lahko uporabljali za območja z visoko razširjenostjo različic, ki vzbujajo zaskrbljenost.

Države članice bi morale sprejeti, ohraniti ali okrepiti blažilne ukrepe v zunajbolnišničnem okolju, zlasti na območjih, ki so opredeljena kot 'temno rdeča', okrepiti prizadevanja za testiranje in iskanje stikov ter povišati raven spremljanja in sekvenciranja reprezentativnega vzorca primerov COVID-19 v skupnosti, da se obvlada širjenje in vpliv novih, bolj prenosljivih različic SARS-CoV-2.“;

11. vstavi se naslednja točka 17b:

„17b. Države članice bi morale osebam, ki prebivajo na njihovem ozemlju, poleg obstoječih zahtev glede karantene/samoizolacije ponuditi možnost, da namesto testa pred prihodom iz točk 17(b) in 17a opravijo test na okužbo s COVID-19 po prihodu.“;

12. vstavi se naslednja točka 19a:

„19a. V skladu s točko 17a bi morale osebe z nujno funkcijo ali nujno potrebo po potovanju, ki potujejo s 'temno rdečega' območja, opraviti test in iti v karanteno/samoizolacijo, če to ne učinkuje nesorazmerno na opravljanje njihove funkcije ali na njihovo potrebo po potovanju.

Z odstopanjem od navedenega se od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev v skladu s točko 19(b) načeloma ne bi smelo zahtevati, da opravijo test na okužbo s COVID-19 v skladu s točkama 17(b) in 17a. Kadar država članica od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev zahteva, da opravijo test na okužbo s COVID-19, bi bilo treba uporabiti hitre antigenske teste, zaradi tega pa ne bi smelo prihajati do motenj v prevozu. Če pride do motenj v prevozu ali dobavni verigi, bi morale države članice nemudoma odpraviti ali razveljaviti take zahteve po sistematičnem testiranju, da se ohrani delovanje 'zelenih vozniških pasov'. Od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev se ne bi smelo zahtevati, da gredo med opravljanjem svoje nujne funkcije v karanteno v skladu s točkama 17(a) in 17a.“;

⁽¹¹⁾ Priporočila za skupni pristop EU glede izolacije bolnikov s COVID-19 ter karantene za osebe, ki so bile v stiku z njimi, in potnike, o katerih se je 11. januarja 2021 dogovoril Odbor za zdravstveno varnost, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf.

⁽¹²⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5451-2021-INIT/sl/pdf>

13. vstavi se naslednja točka 19b:

„19b. Poleg izjem iz točke 19a države članice osebam, ki živijo v obmejnih regijah in potujejo čez mejo vsak dan ali pogosto za namene dela, poslovanja, izobraževanja, družine, zdravstvene oskrbe ali nege, ne bi smele odrediti testiranja ali karantene/samoizolacije, kar zlasti velja za osebe, ki opravljajo kritične funkcije ali so nepogrešljive za kritično infrastrukturo. Če se v teh regijah uvede zahteva po testiranju pri čezmejnih potovanjih, bi morala biti pogostost testov pri takih osebah sorazmerna. Če je epidemiološko stanje na obeh straneh meje primerljivo, se ne bi smela uvesti nobena zahteva glede testiranja v zvezi s potovanji. Od oseb, ki zatrjujejo položaj s področja uporabe te točke, se lahko zahteva, da predložijo dokumentarna dokazila ali izjavo o tem.“;

14. točka 21 se nadomesti z naslednjim:

„21. Ukrepi, ki se uporabljajo za osebe, ki prihajajo z območja, ki je opredeljeno kot ‚temno rdeče‘, ‚rdeče‘, ‚oranžno‘ ali ‚sivo‘ na podlagi točke 10, ne smejo biti diskriminatorni, kar pomeni, da bi se morali v enaki meri uporabljati za vračajoče se državljane zadevne države članice.“.

V Bruslju, 1. februarja 2021

Za Svet
Predsednica
A. P. ZACARIAS
